

V. část

Na snímku je zachyceno odhalení jedné mladoboleslavské pamětní desky.

Kde byste tuto desku našli, v jakém roce byla odhalena a při jaké příležitosti?

Deska je věnována dvěma významným osobnostem, které byly spjaty s dějinami gymnázia. Jak se jmenovaly, jaký vztah k této instituci měly a proč jim mohla být odhalena společná deska?

Starší z této dvojice významně ovlivnil veřejný prostor a kulturní život Mladé Boleslavi, o čemž se můžeme přesvědčit přímo v bezprostředním okolí současné budovy gymnázia.

Uveďte jednu drobnou stavbu, jejíž zřízení inicioval, a rok, v němž byla vybudována.

Přímo proti ní pak najdeme významnou kulturní instituci, na jejímž chodu se rovněž podílel. O jakou instituci se jedná a jaké různé profese v ní zastával?

Mladší z těchto mužů připravil k vydání edici významného raněnovověkého pramene k dějinám Mladé Boleslavi. O jakou práci se jednalo, v jakém roce a při jaké příležitosti byla připravena její moderní edice? Představte stručně osudy jejího původního autora – jak se v jeho životě projevíly „velké“ politické dějiny doby, v níž žil?

Odpovědi posílejte do neděle 6. června na e-mail futtera@pekargmb.cz.

IV. část – řešení

Nálepka s podobiznou Josefa Pekaře byla použita k propagaci oslav 250. výročí školy.

Popište, jak oslavy proběhly a čím to bylo zapříčiněno. Jaký významný zdroj k dějinám gymnázia díky těmto oslavám vznikl?

Oslavy se měly uskutečnit 8. a 9. října 1938. Dne 19. září ale byly oslavy odvolány v důsledku eskalace tzv. sudetské krize, která nakonec vyústila v podepsání mnichovské dohody, odstoupení pohraniční nacistickému Německu a k vnitřnímu rozkladu prvorepublikového politického systému. Oslavy se neuskutečnily ani v náhradním termínu na jaře 1939, kdy je znemožnila okupace českých zemí a vytvoření Protektorátu Čechy a Morava. U příležitosti tohoto výročí alespoň vyšel obsahově velmi kvalitní almanach *250 let gymnasia v Mladé Boleslavi*. Obzvláště cenná je studie Zdeňka Kampera o dějinách školy od počátků do roku 1852. Plán připojit k almanachu též soupis všech absolventů školy od roku 1688 však nebyl nikdy realizován. (4 b.)

Během oslav měl být v prostoru před školou významně připomenut i Josef Pekař. O jakou připomínku se jednalo a kdy byl tento plán (v upravené podobě) nakonec realizován? V jakých letech a v jaké pozici Josef Pekař na zdejším gymnáziu působil? A v jakých letech naše gymnázium vlastně neslo (a nese) Pekařovo jméno?

V parku naproti vstupu do gymnázia (stále ovšem na dnešním Komenského náměstí!) měla být odhalena Pekařova bronzová busta podle návrhu sochaře Josefa Drahoňovského. Ta v září 1938 ani nebyla odlita, zaměstnanci slévárny totiž museli narukovat během všeobecné mobilizace. Busta byla dodána až v červnu 1939 a v dubnu 1940 byla alespoň krátkodobě umístěna na chodbě gymnázia jako připomenutí Pekařových nedožitých sedmdesátin, po válce se však ztratila. Definitivně byla Pekařova busta ve škole (již v Palackého ulici) instalována v březnu 1995. Je opuková a vytvořil ji sochař Petr Dufek.

Josef Pekař se na gymnáziu objevil dvakrát. V letech 1880–1888 zde studoval. V květnu 1895 se pak vrátil již jako učitel suplující dočasně za nemocného dějepisce Františka Bareše. Vydržel zde do konce školního roku. Škola byla po Pekařovi pojmenována pod bezprostředním vlivem historikova úmrtí v roce 1937. Jeho jméno ve svém názvu nesla do konce října 1941. Je třeba zdůraznit, že název školy se tehdy změnil ani ne tak kvůli Pekařovi, ale proto, že z původního klasického gymnázia se stalo gymnázium

reálné (výrazně redukována byla výuka latiny). Návrat Pekařova jména do názvu školy schválilo ministerstvo školství až v listopadu 1993, škola ho pak oficiálně slavnostně přijala v březnu 1994. (6 b.)

Gymnázium již v té době za sebou mělo starší oslavy výročí své existence. V jakém roce proběhly a s jakým dalším výročím (kromě výročí školy) byly spojeny? Jeden pedagog gymnázia k této příležitosti připravil též výroční publikaci. Jaký měla titul, jak se jmenoval tento pedagog a o založení jaké mladoboleslavské kulturní a jaké vzdělávací instituce se zasloužil?

V září 1888 proběhly oslavy 200. výročí gymnázia, které byly spojeny s připomínkou 40. výročí vlády císaře (a současně českého krále) Františka Josefa I. Toto spojení výročí školy s panovnickým jubileem bylo dokonce podmínkou k tomu, aby se oslavy vůbec mohly uskutečnit. František Bareš při této příležitosti vydal knihu *Dějiny mladoboleslavského školství*. Mimochodem významný (i když nepřiznaný) podíl na vzniku knihy měli Barešovi studenti – včetně Josefa Pekaře –, kteří Barešovi v archivu pořizovali výpisky z pramenů. Na přelomu 19. a 20. století Bareš z pozice člena městské rady inicioval zřízení reálky (školy orientované hlavně na technické vzdělání). Pro novou školu byla postavena nová budova v Palackého ulici – současné sídlo Gymnázia Dr. Josefa Pekaře. (6 b.)

Kromě Josefa Pekaře gymnázium v průběhu zhruba 50 let navštěvovala celá řada dalších budoucích významných historiků. Uveďte jména (1) Pekařova učitele a zakladatele moderní české historie, (2) Pekařova vrstevníka a zakladatele historické vlastivědy a konečně dva Pekařovy žáky, (3) zakladatele moderní historické vědy na Slovensku a (4) kulturního historika s důrazem na dějiny baroka.

Jedná se o Jaroslava Golla (student v letech 1857–1860 a suplující učitel v roce 1870), Josefa Vítězslava Šimáka (student v letech 1882–1890), Václava Chaloupeckého (student v letech 1894–1900) a Zdeňka Kalistu (student v letech 1911–1919) (4 b.)

Odpovědi na otázky jste mohli nalézt především v těchto zdrojích:

Almanach Gymnázia Mladá Boleslav, nositele vyznamenání Za zásluhy o výstavbu (1688–1988). Redd. V. Bednář – Z. Louženský, Mladá Boleslav 1988

Student revue 1–2/2019 (článek o suplentství Josefa Pekaře roku 1895 na s. 20–21)

Student revue 3–4/2019 (článek o pojmenování školy po Josefu Pekařovi na s. 30–32)